

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Francisc Nr. 17.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERTIUNILE:

Un rind petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Prețul de abonament: Pe un an 24 cor.

: : Pentru funcționari până la rangul zece, pentru cooperatori și învățători 12 coroane. Pentru poporenii 6 cor.

Rugăm cu insistență pe onorații cetitori, cari au primit pînă acu „Apărarea Națională”, să binevoiască a achita cît mai curînd abonamentul sau a se declara în scris ca abonenți; de altfel nu vor primi numerile următoare.

Cernăuț, 19 Dec. 1906.

Nota caracteristică a programului nostru, pe care l-am spus în numerele trecute, este, că pe lingă că cuprinde toți ramii de activitate în folosul poporului nostru, el este pus pe bază națională. Principiul național curat romînesc nici un moment nu l-am scăpat și nici nu-l vom scăpa din vedere. Noi nu ne închinăm la idoli naționali, ci toți acei bărbați, cari au lucrat și lucră romînește, fie tinei sau bătrîni, fie din oii ce stare și chemare, ni sînt foarte bineveniți, dacă sînt gata a se înrola împreună cu noi la muncă desinteresată. Noi nu ne oprim la cîntărirea persoanelor în privința pozițiunii lor sociale și la rangurile lor, ci căutăm să ne dăm samă de bunele intențiuni și de dorul lor de muncă. Bajocurile, cu care se încarcă unele persoane din jurul nostru, nici cînd nu vor fi în stare să ne abată dela năzuința noastră de a grupa toată suflarea romîneasca în jurul „Apărării naționale” la lucru folositor. La insultele, care ni se adresează, nu avem alt răspuns decît disprețul. Avem firma convingere, că cei cari insultă n'au dreptate, de oarece insultele nici cînd nu sînt argumente și sînt folosite la adresa noastră în locul argumentelor. E trist acest fenomen, că frații și fiii aceleiaș națiuni se insultă, însă vina n'o purtăm noi, ci cade asupra acelor, care pînă acuma ar putea eda chiar un vocabular destul de voluminos de cuvinte de insultă la adresa unor din cei mai aleși bărbați ai națiunii.

Noi avem devisa de a nu insulta pe nimene, ci de a-i arăta calea greșită și cu argumente luate din faptele lui a-l convinge despre aceasta. Vrea să se convingă bine de bine, ear' de nu, stima și onoarea personală, care o merită, nici cînd nu i-om călca-o în picioare.

Dar și programul cel mai frumos, dacă nu se realizează, n'are nici o valoare. Realizarea ori căruia program însă atîrnă în prima linie dela organizarea acelor, cari și cu cari este a se realiza programul. Noi Romîni din Bucovina suferim foarte mult din cauza lipsei de organizare.

Lipsa de organizare este totodată și cauza lipsei totale de orientare politică și mai pre sus de toate cauza lipsei de disciplină. Din cauza aceasta nu formăm noi aici în țară acea putere, care în urma numărului și în urma înțelegerii noastre, ar trebui să cadă greu în cumpănă la toate acțiunile politice și economice din țară. Cine poartă vina la aceasta lipsă de organizare nu voim să discutăm. Aceasta este cunoscut tuturor acelor, care numai ceva sînt inițiatori în politică. Toate națiunile din marea noastră imperiu sînt bine organizate și la semn dat stau toți ca unul pentru apărarea intereselor lor naționale și politice. Cît de mari succese au dobîndit numai Cehii pe sama germanilor, cari mai înainte se considerau de singuri stăpînituri! Cît de multe și mari succese au dobîndit chiar Rutenii în Galiția față de Poloni! Dar' ce se mergem pe departe. La noi în țară avem pe Ruteni. Cu o organizare bună, binechibzută, Rutenii au dobîndit în timp scurt pe toate terenele succese, la care alte națiuni tind cu secolele și nu le pot ajunge. Ni s'ar putea obiecta că Rutenii sînt copiii alintați ai stăpînirii. Concedem, însă de aici rezultă și mai imperioasa necesitate ca noi Romîni să ne organizăm și mai puternic, avînd a ne lupta tocmai cu acești dușmani ai neamului nostru. Dar' mai pre sus de cît organizarea ori cărei națiuni stă organizarea jidovilor. Ei în urma organizării lor stăpînesc mai că pretutindene situația și au o disciplină de model. Toate aceste organizări le-au făcut, le-au condus, și le conduc capii, aleșii acestei națiuni. La noi aleșii noștri numai cînd li venia mucul la degete, cînd

se simțiau de tot strîmtoriți, numai atunci apelau la „misera contribuens plebs” promișîndu-i marea cu sarea, iar' după ce pericolul era trecut, ei duceau ca beati possidentes viața tîcnită.

Am așteptat, că în timpul mai nou se va face o organizare a națiunii pe baze solide, însă și aceasta așteptare a ramas zădarnică. Obiecțiunea, care ni s'ar putea face, că poporul ar fi organizat, este ficțiune. Pentru că nu constă organizarea în aceea, că la caz de trebuință să alarmezi pe vr'o cîteva sute de poporenii, să li plătești chiar drumul și să-i aduci la Cernăuț să-ți facă stafajă. Nu constă organizarea în aceea, ca să împărțești între popor gazetă grătuită, care chiftește de bajocuri și de sudalme necalificabile la adresa celor mai devotați bărbați. Nu constă organizarea în aceea, ca să promiți poporului că-i vei da bani, de va putea acoperi chiar imășurile cu bancnote.

Nici constă organizarea poporului în aceea, că-i promiți a-i face parte din moșile boeresti și sesiile preoțești. Poporul nostru e de tot neorganizat și lipsit de orice orientare. El este detot puțin trezit la conștiința națională. El nu știe defel cum se-și apere limba lui contra invasiunilor Rusnacilor torbari din Galiția. El nu știe mai deloc cum se-și apere legea și biserica sa strămoșească, care e în pericol de a deveni pradă acestor scursuri flămînde. Poporul nostru nu știe mai deloc a chivernisi cu avutul său. El muncește din greu zi și noapte și din munca lui întregă cine are parte? Oii Moșcu ori Herșcu. Societăți de cumpătare ni lipsesc. Legea privitoare la închiderea cîrșmelor nu se observă. Sînt comune rurale, în care se află și cîte 15 cîrșme, totatita localuri de demoralizare și de istrăvire a aveii cîștigată cu muncă și sudoare. Organizarea economică, dela care s'a așteptat atît de mult, cu deosebire banca țării, dela care în urma promisiunilor făcute, s'a așteptat un noean de binecuvîntare și fericire, n'a dat ni i decum rodurile dorite. Chiar însușirile raiffeisiane se pun în serviciul politici ei unei persoane și toți acei, cari cutăz să n'aibă simpatie pentru aceasta persoană sau cari cutează a-i fi contrari în politică, sînt bajocuriți cu termeni de

sudalmă dintr'un specimen sui generis.

Și aceasta este un păcat strigător la ceriu. Și nu cred, că se află în țara aceasta — afară de vr'o doi lingăi, care așteaptă cîte un os de ros dela puternicii zilei —, vre unul care să nu fie adînc indignat de o astfel de procedură lipsită de orice prudență, ba chiar lipsită de orice simț moral.

Tineretul academic, care trebuie totdeauna să fie pătruns de un ideal măreț intransigent, este tras la luptă politică între frați. În loc să fie îndemnat la luptă onestă pentru realizarea idealului și a postulatelor naționale, în loc să fie crescut și deprins la seriozitatea, pe care o reclamă greutatea timpului și a împrejurărilor în care ne aflăm și prin care trecem, el se angajază în lupte de partid și astfel se face tîrg cu cele mai nobile sentimente și se corupe caracterul.

Aceste sînt numai unele din momentele fixate în fuga condeiului, cari ni arată cît de lipsiți sîntem noi de organizare și cît de neapărat de trebuință ni este o organizare.

După înțelegerea care s'a proclamat între deputații democrați romîni și cei conservatori, fie-care suflare romîneasca cu uerăbdare a așteptat sosirea momentului, în care toți vor intra în acțiune comună pentru salvarea celor ce mai sînt de salvat prin o organizare bine chibzută.

În loc de organizarea dorită urmează aceeaș luptă sterilă, aceleași invective necalificabile la adresa unor bărbați de ai noștri. Dacă cutează cineva să tragă la răspundere și se contesteze unor diutre conducători actuali rolul, pe care și l'au arogat și și-l arogă, numai ce se trezește cu puternicul și stereotipul argument „astupă-ți liopa”.

În modul acesta referințele noastre au devenit insuportabile. Ele ne dau de gol față de străinii, cari ne urmăresc paș de paș și caută să tragă și chiar și drag fofoase enorme din aceasta distrăbălare. Domnii ni vor obiecta, că aceste sînt bocete de babe.

Da, ele ar fi, dacă am vede că mă-ar Domniilor lucră ca bărbați energici la salvarea neamului. Însă aceasta cu părere de rău nu este. Dacă D-lor ar fi cercat măcar odată în viața lor de deputați —

afară de timpul imediat înainte de alegeri — să organizeze toată suflarea românească la o lucrare comună națională și vr'o cițiva malconțenți — după cum li place a zice — ar sta în ungheriu și s'ar scînci sau ar boci, atunci nimene n'ar ave dreptul să li facă imputări.

Noi dorim să avem o organizare după ideile depuse în articolul din »Patria« din 1897, și organizarea în modul acesta e posibilă și acceptabilă pentru oricare fiu credincios al neamului nostru.

Dacă astfel vom fi organizați și disciplinați, atunci nu orice aventurier va pute să pescuiască în apa tulbură și să-și facă mendrele pe sama și în numele bietului nostru popor.

Nepăsarea Romînilor.

Iarăși au serbătorit Rutenii un colosal triumf în înaintarea lor național-economică pe contul întregii țeri și pe spatele Romînilor. Zilele trecute au sîntit cu mare pompă edificiul școlii profesionale din Vijinița create de un an. Trei școli de felii amintit trebuie se susție biața țară pentru Rutenii — cari nu de mult s'au incubat la noi. Școala de coșărcărit din Storojineț este frecventată în majoritate de elevi ruteni și condusă de un pronunțat ucraîn. Institutul profesional pentru lemnărit din Vijinița e pur rutean. Edificiul acestei școli corespunde tuturor cerințelor moderne. În Cernăuț există de vr'o două luni o școală pentru țesut, tot merită pentru progresul Rutenilor. Din aceste se vede cu ce pași gigantici — cu ce sistem bine calculat — lucră Rutenii spre realizarea programului lor național spre cucerirea întregii Bucovini. Dar Romîni?

Noi n'avem nici o școală profesională susținută de țară, din sudoarea poporului.

Școala profesională de lemnărit din Cimpulung — precum este cunoscut — este susținută cu totul de stat, și numai factorii locali (comitetul țării, fondul gr. or., comuna urbană Cimpulung) au pus la dispoziție clădirea. Dar ce clădire! De tot mică, necorespunzătoare, infectată de burete — un bordei adevărat, care este un obstacol mare pentru progresul școlii. Din cauza edificiului insuficient se primesc la aceasta școală numai un număr de tot mic de elevi, multe dispărături precum coșărcăritul, dulgheritul, sculptura și strugăritul s'au desinfințat — din cauza încăperilor pătinesc în fine nu numai elevii, ci și întreg corpul profesoral.

Cu toate că școala profesională din Cimpulung este unicul institut de specie romîn în întregul imperiu austriac, cu toate că și-a cîștigat un renume remarcabil chiar și în străinătate prin deosebire și reușita cultivare a mobiliariului romîn, cu toate că rezultatele ei sînt bine aprețiate de forurile competente, cu toate aceste nu este, precum ne'am informat la fața locului, nici decum sprijinită din partea Romînilor.

Și de ce? Fîndcă Romîni nu se ocupă cu politica economică culturală.

Domnilor deputați! luați-vă pildă de la Ruteni și lucrați și D-V. pentru națiune desinteresată ca ei, atuncea vor înflori și institutele noastre naționale. Creați școli profesionale pentru popor și sprijiniți institutul important din Cimpulung după puțină, întrepuneți-Vă pentru ridicarea unei clădiri corespunzătoare, lucrați pentru lărgirea acestei școli prin introducerea și a altor profesii precum este sculptura bisericească, rotăritul, covăcia și dulgheritul. Numai atunci vă veți cîștiga merite

nepiritoare și mulțămăta întregului neam romîn — veți recuceri națiunii pierduta stare mijlocie de odinioară, veți asigura la mulți muncitori un cîștig rentabil, veți împiedica emigrarea bieților Romîni la Canada — dar totodată veți reținea și invasiunea pohoiului străin în țeară.

Sentinela romînă.

Raport

asupra sărbărilor aranjate din incidentul sfințirii și inaugurării festive a școlilor populare romînești din Suceavă în 2 Decembrie 1906.

După multă stăruință și luptă înverșunată li-a succes Romînilor din Suceavă, vechea capitală a Moldovei și fost odată cuibul rominismului, de a exopera de la guvern un dar ce li se cuvenea demult, un dar, care numai dar nu se poate numi, o școală romînească (pentru băieți și fetițe).

Știrea despre încuviințarea acestei școli i-a implut pe toți Romîni de bucurie și lucru firesc că inaugurarea și sfințirea acestei școli s'a sărbătorit într'un mod deosebit de solemn.

Pe de o parte ne-am bucurat și noi; pe de alta trebuie să țî se rumpă însă inima, văzînd că națiunea romînă a ajuns acele zile, încît trebuie să cerșască lucruri cari i se cuvin în urma drepților sale istorice și în urma poziției sale ca națiune bastinașă. Dăm în urmă un raport asupra acestor festivități.

La oarele 8 a. m. a fost serviciul divin celebrat în sobor de arhimandritul Ghideon Balmoș, parohul Mihai Sêrbu și coop. catehet Vasile Lucan.

La finea liturgiei a ținut arhimandritul Balmoș un discurs festiv.

La oarele 11 a. m. s'a adunat întreaga inteligența din Suceava, cetățenii și mulți Romîni de prin comunele învecinate în o sală a noii școli, decorată cu mult gust de prof. A. Roșca, unde festivitatea și-a luat începutul.

După sfințirea apei și a localităților a salutat inspectorul Nicu Tarasievici pe prefectul Dr. Erast Tarangul, pe aproape toate societățile academice din Cernăuț, pe cele mai marcante persoane din loc și cetește apoi următoarele telegrame:

Gratulațiunea și binecuvintarea mea din incidentul sărbărilor de astăzi.

Vladimir.

Aduc urările cele mai vii dorind succesele cele mai frumoase. Dep. Simionovici.

Din incidentul sărbărilor festive cu ocaziunea deschiderii demult așteptate școli romînești în Suceava dorim din toată inima prosperarea și înflorirea acestora, iară conducătorilor lor sporii și progrese strălucite.

Bujor, Buliga, Cărbune, Cuparencu.

Serbarea de acu fie arma puternică în izbînda națională pentru viitor.

Inspectorul Teleaga

Învățătorii romîni din Cimpulung salută din toată inima serbarea școlilor naționale din Suceava și doresc ca din ele să porceadă cuvîntul cel va desrobi duhul vremilor bătrăne din noaptea umilintei.

Jeșan, Diaconovici, Baranaiu, Simionovici, Rotică, Nahorniac, Cocîrlă, Muntean.

Învățătoarele romine din Cimpulung salută serbarea la Suceava și doresc ca la lumina școlii naționale din nou răsără în pieptul ficelor sale soarele virtuților străbune.

Diaconovici, Dașchievici, Sauciu, Teleaga, Tiron, Turturean.

Școalele noastre s'au înflorească conducătorul lor trăiască-ne.

Berariu Rusoldovița.

Dienstlich verhindert dem Feste beizu wohnen entbietet innige Segenswünsch.

Pfarrer Hargesheimer.

Doresc spor și prosperare școlilor romine din Suceava dezvoltare și progres culturii naționale.

Dimitrie Socolean.

Impedecat a. fi prezent doresc progres noului institut romîn de cultură națională sperînd că din școala de minoritate va deveni curînd cea a majorității.

Săltutare frățească, Titus Onciul.

O afacere de tot urgentă mă necesitează să plec la Cernăuț. Pînă la concert cred să fiu întors. Vă urez succes strălucit.

Al D-Voastre devotat

Prof. Dr. Eusebius Popovici.

După cuvîntul de deschidere s'a cîntat imnul poporal de un cor mixt (copii și bărbați) apoi a fost rostit discursul festiv de cond. școlilor E. Botezat.

După terminarea acestui discurs s'a cîntat de un cor bărbătesc »Mulți ani«; s'a declamat de eleva Zamfira Vasilovici »Imnul festiv« de V. Bumbac, care imn compus de A. Voievidca, a fost foarte bine executat de un cor de copile și băieți dela școala romînească.

După aceasta a urmat declamarea imnului comemorativ »Insemnarea școlii« de V. Bumbac prin Reveca Stoleriu, care declamare a stors admirațiune din partea celor de față.

Elevul Alexandru Ianovici a declamat »Marele Stefan la Primbrare«, poezie de V. Bumbac.

După aceasta s'a cîntat de cătră băieți și copile »Austria, patria mea«, un cîntec patriotic, compus și dirijat de institutorul A. Voievidca cu cea mai mare exactitate și festivitatea se termină cu »Marșul lui Tudor«, cor bărbătesc.

Dela frații din Ardeal.

După raportul ședinței din 1 Dec. extragem următorul pasaj din vorbirea ministrului de justiție Polonyi, carele între hohotele naționaliștilor declară cu emfază următoarele: »Impotriva lui George Cișțan, locuitor din Opra-Cirțșoara (e vorba de badea Cișțan cunoscut și la noi în Bucovina), pe baza cercetării încheiate, s'a înaintat act de acuză pentru agitațiune săvîrșită prin faptul, că ani de zile a respîndit în sîmul Romînilor tipărituri și cărți potrivite a deștepta ură în potriua Ungurilor și de odată cu respîndirea acestor tipărituri în adunări romînești a ținut vorbiri agitatorice și de răscoală. Procesul pornit în contra acuzatului pus deja în temniță preventivă, s'a sistat însă«. — Cred, că nu e necesar nici un comentat la acest eveniment important în politica mare europeană.

În ultima ședință generală a soc. acad. »Petru Maior« din Budapesta, tinerimea univerzitară a dovedit și de astă dată, că se știe pătrunde de spiritul vremilor noauă și știe să aprecieze munca și talentul celor mai buni din generația noastră tinăra. Au ales adecă cu mare însuflițere de membri onorari ai societății pe poetul Octavian Goga și pe profesorul Dr. Sextil Pușcariu.

Suferințele Slovacilor din Ungaria au produs adînc resenz în sinul Cehilor. Congresul partidului ceh progresist, ținut la Praga, a condamnat aspru purtarea

guvernului maghiar față de Slovaci și a hotărît să tipărească o broșură despre »prigonirea Slovacilor« și să o răspîndească în toată Europa.

În spitalul Rókus din Budapesta a murit preotul catolic Francisc Gerlach în etate de 80 ani, doctor în teologie și filozofie, care de 25 de ani încoace trăia numai din cerșit și în cea mai mare mizerie, deși avea mulți bani strînși. Înainte de moarte a testat toată averea sa, în suma de 230.000 coroane, pentru școalele confessionale rom-cat.

Hotărîre isvorită din curată iubire de neam au luat tinerii elevi de pedagogie gr-cat. din Blaj, oferindu-se a da un concert în ori care oraș rominesc din Ardeal în favorul gimnaziului romîn gr-or. din Brad, care trebuie ridicat la 8 clase. Frumos le șade acestor tineri cînd zic »dorim să fim un trup și un suflet«.

Insulele ce le sufer deputații naționaliști în dietă din partea șovinistilor bădărăni sînt condamnate hotărît chiar și din partea cunoscutului șovinist Jancsó Benedek. Acest domn le numește »grobiantități bădăran«, care nici în cel din urmă consiliu comunal nu se folosesc, căci țaranul maghiar ori cit de mînios ar fi, are atîta sentiment de cinste să nu strige contrariilor săi: În furci cu voi! Ștreang la grumazul vostru! Trebuie pălmuiți! cum strigă cițiva deputați gălăgioși cătră naționaliști în dieta țerii. Constatînd aceasta, noi nu mai avem nimic de zis.

Proces în legătură cu alegerile de deputați. Părintele Nicorescu din Curtici a fost dat în judecată sub pretext că ar fi zis poporului cu ocaziunea alegerilor: »Ungurul și guvernul unguresc vrea să ne răpească limba, să introducă pe cea ungurească în școli, ca copiii noștri să uite pe a maicii lor, ce avem mai scump pe lume. Să jurăm că nu vom vota decît pentru candidatul național și să se despice carnea de pe oase la aceia, cari vor pomeni numele candidatului ungur.« Modul cum s'a intentat acest proces e scirbos. Un romîn s'a întovărășit cu un jidan și au făcut arătare la procuror contra blindului părinte. La pertractare înaintea tribunalului din Arad chiar un notar maghiar a fasonat că părintele e e nevinovat și că acuza n'are nici o bază. Acuzatul a fost achitat. Denunțanții au ramas de rușine.

Tribunalul din Oradia mare a osîndit pe învățătorul Vasile Teuca din F. Tot (comitatul Bihorului) la 8 luni închisoare de stat și 500 cor. amendă acuzat fiind că la alegerea ultimă de deputat ce s'a ținut în cercul Tîncei (candidatul național a fost Dr. Aurel Iazar) a ațîtat în contra națiunii maghiare. Martorii au fost ascultați prima oară la Tincea. Înaintea tribunalului însă au fost citați martori numai 3 unguri, dintre cari numai unul a fasonat contra acuzatului și totuși ..8 luni și 500 coroane. În contra sentinței acuzatul a apelat.

Știri locale și din țară.

Numiri. Dl Tudor cav. de Flondor, cunoscutul componist, a fost numit de cătră societatea filarmonică din Sibiu membru onorar. — Comitetul țării a denumit în ședința sa din 15 l. c. pre-videntul de contabilitate dl Valile Jemna de conducător, ear pe asistentul de contabilitate dl Artemiu Baculinski, de controlor al »casei țării«, ce se va activa

cu ziua de 1. Ianuarie 1907. — Controlorul de la casieria ţării, dl Alexandru Lăghin a fost avansat la gradul de casier ear receptorul Isidor Constantinovici la gradul de receptor superior.

Societatea acad. teol. „Academia ortodoxă“ aranjează în 20 Ianuar 1907 a doua zi de Iordan în Rădăuţ o serată literar-declamarică-muzicală împreună cu dans. Invitări se trimit numai în district. Onoratele familii din celelalte districte, cari de regulă iau parte la aranjările »Academiei ortodoxe« privească-se invitate pe această cale.

Şezătoarea literar-muzicală aranjată de soc. acad. »Junimea« în presara st Nicolai a reuşit splendid. Sf. Nicolai, de astădată protectorul sexului frumos, s'a arătat deosebit de darnic, împărţind din traista-i fără fund la numeroasele reprezentante a acestui sex daruri şi versuri deosebit de hazlii. Raport detaliat va urma.

Oficii telefonice. În comuna Carapciu pe Ceremuş sa activat cu ziua de 15 l. c. un oficiu telegrafic şi telefonic, ear în Vijniţa se va activa în cite-va zile o reţea telefonică care va fi legată cu reţelele telefonice din Cernăuţ, Storjineţ şi Berhomet.

Reintroducerea timpului local. Secţia juridică a consiliului comunal a hotărât în înţelegere cu magistratul, ca să recomande consiliului comunal reintroducerea timpului local. Conform hotărârii acesteia vor fi să se reguleze orarele oraşăneşti în noaptea din 21 pe 22 l. c. (inceputul iernei în 22 l. c. la oarele 6:58 seara).

Lista premiilor la expoziţia din Bucureşti incepe acum a fi publicată în »Monitorul oficial«. Publicarea s'a început cu înşirarea numelui premiilor din Austro-Ungaria. Indată ce aceasta listă va fi publicată complet vom reproduce-o şi noi.

Nenorociri. În gara Hatna s'a întâmplat în noaptea de Joi spre Vineri 14 l. c. o groznică nenorocire. În decursul rânjării frânarului Georgi alunecând dela scările unui vagon a picat sub vagoane, cari l'au tăiat drept în două. Nenorocitul a lăsat în urma sa o soţie şi patru copii.

Interzicerea emigrării la Canada. Guvernul bulgar a luat măsuri aprige de a opri orice emigrare la America. Aşa au fost împiedecate 188 familii bulgare, cari voiau să plece la Canada. Ear la noi? Orice încercare de a pune stavilă emigrării e ridiculizată de organul partidului ţărănesc, care, cu toate că a fost somată, nu mai înceată de a publica în coloanele sale anunţuri despre societatea, care procură bilete directe pînă la Canada.

Furturi poştale. La oficiul poştal din Stanislau a dispărut în 12 l. c. un sac poştal, care conţinea scrisori de valoare în suma de 54.612 cor. 13 bani.

Concertul Corfescu. Baritonistul renumit N. Corfescu va da în 4 Ianuarie în sala filarmonică din Cernăuţ un concert. Programul în numerii viitori.

Ştiri din lume.

Conflict între Rusia şi Japonia. Din Petersburg se anunţă, că Japonia face reclamaţiuni irealizabile cu privire la drepturile de pescuire, drumuri de fier, comerţul de transit şi navigaţiunea pe Amur. Se consideră situaţiunea deficiată. Se crede că o rupere a negocierilor este posibilă. Cercurile guvernului speră însă, că complicaţiunile ulterioare vor pute fi evitate. După o telegramă din Londra sosesc aici din Extremul orient veşti cu totul alarmate. Zilnic sosesc din Korea trupe japoneze, cari sint expediate în Mandchuria. În China şi Japonia se vorbeşte în mod deschis, că anul viitor Japonzii uniţi cu Chinezii vor respinge pe Ruşi spre lacul Baical. Se zice, că guvernul englez ar fi primit o telegramă în acest senz.

La şcolile româneşti din Macedonia s'au înscris pînă în prezent un număr de 500 fiii de Aromini şi peste 200 fiii de Albanezi şi Turci. La şcoala comercială din Salonici s'au înscris, pentru a urma cursurile primului an, 50 elevi, dintre cari 45 sint Romini macedoneni, restul alte naţionalităţi. Aceste cifre sint destul de vorbitoare pentru a arăta pro-

gresul ce-l fac şcoalele româneşti în departatele văi ale Pindului.

Basarabia din Chişinău aduce ştirea, că guvernul rusesc a concesionat prima tipografie românească, unde de acuma înainte se vor putea tipări şi cărţi româneşti cari pînă acuma erau cu totul oprite în ţara rusească. Totodată s'a introdus în unele şcoli şi limba românească, care pînă acuma era gonită cu desăvîrşire din şcolile din Basarabia.

Direcţiunea generală a serviciului maritim român va organiza de sărbătorile Crăciunului o frumoasă excursiune la Alexandria (Egipt), cu elegantul vapor »Impăratul Traian«. Excursioniştii vor ave ocazia să viziteze locurile sfinte. Această excursiune promise a fi foarte interesantă avînd în vedere clima plăcută din Alexandria cît şi condiţiunile avantajoase, în cari se face călătoria pînă la Egipt.

Regia monopolului Statului român a contractat în Ungaria o furnitură de 20 vagoane de chibrituri, din cari 6 au fost şi expediate. Cererile de chibrituri în România sint așa de mari, încît s'a epuizat tot stocul, care se afla la fabricile din țară!

Minune. Profesorul Dr. Knöpfelmacher din Viena a adus în ultima şedinţă a societăţii din Viena pentru medicina internă un copil de 6 ani, care e de 134 centimetri înalt, corpul întreg e acoperit cu păr, are barbă destul de mare, așa că pare a fi un bărbat de 35 ani.

Vindecarea cancerului. Prof. Doyen din Paris a arătat mai multor medici şi savanţi 30 pacienţi, pe cari el i-a vindecat de cancer (rac) în clinica sa. Intre pacienţii vindecaţi era unul, despre care medicii au declarat în anul 1901 că nu se poate vindeca. Medicii şi savanţii au exprimat profesorului Doyen admiraţia lor.

Redactorul gazetei »Basarabia« din Chişinău avocatul Gavrilă a fost dat în judecată pentru articolul »Liga ţărănilor şi stăpînirea«, în care autorităţile ruseşti au descoperit crima aţîţării ţărănilor la revoltă contra stăpînirii. Acuzatul a fost condamnat la o lună închisoare şi 100 ruble amendă.

Jocul de cărţi a luat în România în anul acesta un mare avînt. Regia prevăzuse în budget 100.000 părechi de cărţi de joc à 4 lei furnitura, pentru care contractase cu o casă din Paris. Pînă acum însă s'a vîndut mult peste număr, iar comanda totală e de 145.000 părechi de cărţi à 4 lei într'un singur an. Aici nu intră şi cărţile de joc à 2 lei vîndute pînă acum şi cari se fabrică în România.

Suveranii Italiei la Athena. Regele Victor Emanuel şi regina Elena vor vizita în primăvara aceasta pe regele George la Atena. Data vizitei nu s'a fixat, fiind că tot în primăvară vor sosi la Roma: Impăratul Wilhelm, Regele Danemarcei, regele Norvegiei şi preşedintele Fallieres.

Oraşe zidite într'o zi. Cel mai renumit inginer, sub conducerea căruia s'a zidit într'o singură zi un oraş, a fost George Chesterton Cornwell. Acuma 50 ani luînd parte la expediţia, care a descoperit în Australia bogate mine de aur, a zidit acolo, în decurs de 24 oare, un nou oraş în care puteau locui comod 3000 oameni. Dar nu numai acest oraş a fost zidit într'o zi. Oraşul Custer din Colorado a fost zidit în timpul dela răsăritul pînă la apusul soarelui şi conţinea 500 case drăgălaşe de lemn. Se'nţelege, tot materialul era strîns gata şi aşezat la faţa locului înainte de începerea zidirii. Afară de indigeni, încă 2000 lucrători, străini, au ajutat la zidirea oraşului. Oraşul Thomas-City a fost construit într'o după ameazăzi. În citeva oare 3000 de oameni au căpătut în oraş locuinţă comodă şi s'a început şi circulaţia. Ba şi o foaie s'a tipărit şi expedit în aceeaşi zi. Oraşul Snyder au început să'l zidească într'o Vineri. Simbătă seara deja 10000 oameni locuiau în oraş, unde se deschisese imediat şi mai multe case de bani şi prăvălii mari, ba încă şi 2 tramvaie electrice începură a circula.

Greva şcolarilor poloni. Numărul şcolarilor poloni din Posen, cari nu frecventează prelegerile de religie în limba germînă se urcă la 131.000. — Celebrul scriitor polon Sienkiewicz protestează în

ziarul »Czas« contra aserţiunei, că Polonii ar avea intenţia să înceapă revoluţie contra Prusiei. Sienkiewicz sfătuşeşte pe Poloni să fie cu răbdare, să nu calce legile, să-şi apere cu toată energia drepturile naţionale, dar fără turburarea ordinei publice.

V A R I E T Ă Ţ I.

Istoria societăţii muzicale »Armonia« (1881—1906) va fi publicată în parcea generală a raportului anual pe anul 1906. Pentru a pute completa în detalii această istorie, din care nu trebuie să lipsescă nici un moment mai însemnat din viaţa Armoniei, comitetul apelează la toate acele onorate persoane, cari cunosc detaliile din trecutul Armoniei, ca să binevoiască a le pune la dispoziţiunea societăţii. Indesebi roagă comitetul, de a-i trimite detalii din anii 1881—1896 şi mai ales din timpul dela 1 Ianuarie 1888 pînă în Octomvre 1896. În special sint de lipsă următoarele date: 1. Ziua în care s'au ținut adunările generale la 1890 şi 1893, la cari au fost aleşi preşedinţi domnii Dimitrie Isopescul resp. Vasile Morariu. 2. Ordinea, în care s'au succedat dirigenţii artistici dela 1 Ianuarie 1890 pînă la 21 Decemvre 1895 şi timpul, prin care a funcţionat fiecare dirigent. Informaţiuni dă şi primeşte secretarul societăţii, dl Dr. Sluşanschi, Cernăuţ, strada Francisc 56.

În biblioteca »Armoniei« lipsesc rapoartele anuale pe anii 1881/3, 1883/4, 1885, 1886/7, 1896/7 1902/3 şi 1903/4. Comitetul apelează cătră acele onorate persoane, cari posed rapoartele amintite, ca să binevoiască a le pune la dispoziţiunea societăţii pentru bibliotecă.

Pentru o colecţie de ziare se caută ziarul »Patria«, anul III, Nr. 329, anul IV. N-rii 360, 372, 376, 378, 80, 397, toate ediţiia primă, ap. Nr. 406 (ultimul număr al ziarului). A se adresa la tipografia noastră, palatul naţional sau la dl Dr. Sluşanschi, str. Francisc 56.

Din public.

Mulţămită publică. »Societatea Doamnelor romine din Bucovina« a înfiinţat cu 1 Iunie 1906 în Mănăstierste un asil pentru copii sermani. Pentru susţinerea acestui asil au încurs ajutoare în bani dela următorii binefăcători:

Pe lista d-lui Nico cav de Flondor: d-nii Modest cav. de Grigorcea: 1000 cor., Nico cav. de Flondor: 1000 cor., Tipografia romină: 2 cor. dl Alexis cav. de Grigorcea: 100 cor., Nicolai cav. de Buchenthal: 100 cor., N. N. 20 cor., dl George cav. de Grigorcea: 50 cor., Dr. Iancu cav. de Volcinschi: 1000 cor., Radu cav. de Grigorcea: 20 cor., Victor baron Styrcea 200 cor., Nico baron Hormuzachi: 100 cor., dna Elisa barona Vasilco: 300 cor., Alecu cav. de Grigorcea: 100 cor., Dr. Paul Steiner: 50 cor.

Pe lista d-lui Dr. Florea Lupu: Dr Fl. Lupu: 100 cor., Dr. Aurel cav. de Onciul: 100 cor.

Pe lista d-lui Balan: 62 cor. Afară de aceasta au oferit d-na Eudrosina de Pantasi din Baiaşesti, 500 cor., ca cunună eternă în memoria repăusatului D-Sale soţ dl Alexandru de Pantasi.

Pentru toate aceste sume munificente oferite pentru acest institut de binefacere, aducem onoraţiilor binefăcători cea mai sinceră mulţămită:

Pentru comitet:

Presidentă: Secretară:
Elena de Popovici. Minodora Stefaneli.

Bibliografie.

În editura »Vieţii româneşti«, tipografia »Dacia« Iliescu Grossu & Comp. în Iaşi, a apărut: Ion Al. Brătescu-Voineşti

»In lumea dreptăţii« cu următorul cuprins: În lumea dreptăţii — Vircolacul — Puilul — Două surori — Din carnetul unui judecător — Un om — Microbul — Inspectie — Neamul Udreştilor — Cicoana Leonora — Magheranul — Simbăta — Pană Trăsnea Sfintul — Sminteala lui Radu Finuleţ — Moartea lui Castor — Intimplare — Conu Alecu. — Iaşi 1906. Preţul 2 lei.

A apărut:

Călindariul poporului bucovinean pe anul 1907. Redigiat şi edat de Eug. Neşciuc. Anul XX, Cernăuţ 1906, Societatea tipografică bucovineană. Preţul 50 bani. Acest călindar bine îngrijit atît în partea calendaristică cît şi în cea literară, se prezintă ca şi în anii trecuţi foarte bine, şi fiind preţul în relaţie cu tiparul destul de ieftin, îl recomandăm cetitorilor noştri cu toată căldură. Venitul curat e, ca şi pînă acuma, destina pentru institutele noastre de binefacere şi creştere din țară.

A apărut în editura reuniunii învăţătorilor din districtul Storjineţului sub titlul »Amor de patrie« o scriere a dirigintei şcolare Silvestru Danilescu. Această broşură să recomandă mai ales pentru bibliotecile populare şi şcolare. Sperăm că publicul român va şti se recompenseze munca scriitorului încurajindu-l prin lăţirea scrierei edate. Doritorii binevoiască a se adresa cătră dl Arcadiu Vihnan învăţător în Storjineţ. Preţul 80 bani.

A apărut:

»Călindarul Poporului« pe 1907 cu cuprins bogat, atît calendaristic-statistic, cît şi literar. Afară de partea calendaristică cuprinde statistica instituţiilor noastre culturale-bisericeşti-economice, (şcoale, biserici, reuniuni etc.) după cele mai nouă date.

Partea literară bine îngrijită, cuprinde: Răspindirea Romînilor. Colinde. Preotul ca pascălitor (Anecdotă). Despre răni (Din medicina populară). Împărătie ţigănească (Anecdotă în versuri). O nuntă domnească. Corbul şi maică-sa (Fabulă). Balul secerătorilor (Povestire) Ţiganul la ţirg (Anecdotă). Cum trăiesc studenţii din Blaj? D-zeu ştie (Poveste), apoi poezii populare, articli economice, poezii, glume ilustrate etc. şi Răvaşul, întimplări de peste an dela noi şi din străinătate.

Călindarul e împodobit cu multe ilustraţii, între cari amintim portretele Regelui şi Reginei Romîniei, al metropoliţilor Şaguna şi Meţianu, a dep. dietal Dr. Teodor Mihali, a poetului O. Goga etc. Tirgurile sunt date în ordine alfabetică şi fără greşeli.

Preţul 40 bani şi 5 bani porto. Să află de vînzare la librăria »Foi Poporului«, Sibiu (strada Măcelarilor Nr. 12) şi la librăriile dela noi. Revînzătorilor să dă rabat convenit.

Medicul de copii Dr. Isidor Bodea

prim medic sec. emeritat al spitalului de copii »St. Josef« din Viena, med. pract. a clinicei de copii din Praga şi al spitalului de copii »Hôpital des Enfants malades« şi »Hospice des Enfants assistés« din Paris

Ordinează zilnic:

dela 10¹/₂—11¹/₂ oare dimineaţa şi dela 2—4 oare după ameză

Strada Rotkirch Nr. 12

(lângă Teatrul oraşenesc).

Prăvălia B. Baltinester, Cernăuț

Deposit de mărfuri de Alpaca și argint de china din de pălării I. Henric ita Viena, Josif Pichler și fii Graz,

fabrici e c. r. de curte W. Bachman și Co. Viena, de papucării Anton Capek Viena, F. L. Popper Chrudim.

Cadouri recomandabile de Crăciun și An nou fără de o urcare a prețurilor cu toată scumpetea esistență. Pentru dame și domnișoare noutăți în punguțe de mini, de buzunar, de scrisori și cărți de vizite, tabachieri, casete pentru mănuși, giuvaere, și obiecte necesare pentru îngrijirea minilor. Albumuri cu și fără druguri. Cadre pentru fotografii, utensilii și garnituri pentru fumat și scris. Oglinzi pentru toaletă, bumbi pentru manșete, obiecte franceze pentru împodobitul părului.

Obiecte elegante de călătorii, necesarii, punguțe, geante cu și fără de întocmiri, geante originale Maedler din Lipsca, cutii de pălării pentru dame și domni, etuiuri pentru corturi și umbrele, saci și cergi de călătorie de peluches și păr de cămilă, pleduri engleze pentru dame și domni.

Parfumuri, săpunuri și perii fabricatele cele mai fine de Roger și Gallet, Ideal Hubigant Gustav Lohse, L. T. Siwer Paris. Perii pentru dinți, cap și haine.

Legători de gît, engleze veritabile și din țară de fasonul și monstrul cel mai nou. Scutitori de gulere Cachnells precum și pachește.

Lingerii pentru domni zefiruri englezești garantate, piche alb și în culori moderne, gulere, manșete, băsmăli de nas.

Blănării. Gulere și mânecare de blană de Astrachan (persiană) de Skunk, de Jder, Vulpe vinătă, Ținci de pământ tibetani, Sealskin, Rare, Nutria precum și materii de vânat pentru domni și băeți.

Mărfuri de lână și împletituri. Rufe veritabile de Jaeger, și Dr. Lahman, rufe veritabile din păr de cămilă, încălzitori pentru pintece, genunchie, pulpe și mânecute de tot felul, pieptărașe de lână pentru dame și domni, ciorapi, că Țuni, gamasche, gluge și bașlicuri românești.

Papucării din piele veritabilă de Box, Chevreaux, Lack, Kliw, Kid, din postav cu tivituri de piele și lac, cu și fără căptușală de peluches și tricot pentru dame, domni, copile, băeți și copilași. — Pantofi de tot felul.

Tot felul de mănuși împletite, de piele, căptușite cu postav și blăniță, glase, Chair, de mătăasă pentru dame, domni, copile și băeți.

Galoși și șoșoni, fabricatele cele mai fine, călcie de gumă.

Pălării cele mai fine de loden, pâslă, peluches, moi și virtuose în culorile și fasonurile cele mai noauă, jobenuri și chapeauclacuri.

Recvisite pentru vînat. Tot felul de puști și revolve, precum și ori ce munițiune. Torbe de vînat și gamașe, scaune portative de cîmp.

Haine pentru copii, mântăluțe, rochițe, bonete și pălăriiuțe. Fuste și scufii pentru dame din cele mai fine.

Lornete veritabil-achromatic, sticle de fabricatul cel mai fin franțuzesc.

Dr. S. Singer

specialist pentru boale de piept, gîtlej, nas și urechi

Cernăuț, strada Univerzității 3

Ordinează:

între oarele 9 și 11 dimineața și 3 și 5 după amiază.

Tipărituri complet asortate

pentru

Insoțirile Raiffeisiene

se pot căpăta la

„Societatea tipografică bucovineană“ în Cernăuț

Piața principală 3 (Palatul național).

==== Cumpărați numai dela ====

Prăvălia Romînească

CERNAUȚI

==== strada principală No. 3. ====

Stampile de cau ciuc
fornizează cu prețuri ieftine
în ori ce formă și mărime
Leon König
Cernăuț, piața principală 6.

➔ **Cețiți și abonați „Apărarea Națională“.** ➔